

Hedebølgen får landets eneste CO₂-neutrale musiker i oprør

Jens Lysdal undrer sig over sommeren og verdens politikere, der har valgt ikke at gøre noget radikalt ved klimaproblemet. Som musiker kalder han sig CO₂-neutral. Og nu sætter han ind for at få andre til at blive det samme.

MUSIK INTERVIEW

SIMONE KAMP

Man skulle næsten tro, at Jens Lysdal var spåkone i musikerforklædning. I juni udkom hans single 'En lidt varmere sommer' som en nærmest profetisk sang om sommeren 2018, der indtil videre har sat den ene rekord efter den anden. I midten af juni lå singlen nr. 1 på listen over mest spillede sange på P5 - og de svedende danskerne skulle bare vide, hvad der stadig ventede.

»Det er ikk' os der bestemmer / Det er det vi fornemmer / Så' det meget nemmere at lade dem om det«, synger Lysdal i 'En lidt varmere sommer'.

Nogle forskere mener, at klimaforandringerne er menneskeskabte. Dem tror Jens Lysdal på, og det er derfor, at han med sin nye sang vil sætte fokus på vores meget passive holdning til den globale klimakrise, vi som individer står overfor.

Ifølge Lysdal er det på tide, at vi begynder at tage klimaforandringerne seriøst og blive bevidste om vores ansvar. Derfor kalder han sig Danmarks eneste CO₂-neutrale musiker. De sidste fire år har han betalt et beløb for sin CO₂-belastning til organisationen ClimateCare, hver gang han tager ud at optræde, og han opfordrer andre til at gøre det samme. Musiker eller ej.

»Jeg vil ikke nødvendigvis være kendt for min mission, jeg vil bare gerne have, at den lykkes. Det er pointen. Hvis vi kan få gjort folk bevidste, ved at jeg stiller mig op og gør det her, så er det fint. Men jeg vil sgu hellere spille musik«, siger han.

Men det er »pissesvært« at være politisk og musikalsk samtidig, uden at det bliver pegefingeragtigt, mener Jens Lysdal. Un-

MISSION.
»Jeg prøver at gøre det lidt afslappet«, siger Jens Lysdal, der bruger sine koncerter til at fortælle sit publikum om klimakrisen.

Foto: Louise Serup

der sin sangskrivning ryger han tit ind i en form for selvanklage.

»Ofte ender det med, at jeg spørger mig selv, om det virkelig er mit privatliv, jeg skal skrive om, når den her kæmpe klimakrise står og peger lige på os«, siger han.

Man har ofte de få ekstra kroner

Jens Lysdal ved, at det handler om at gøre danskerne opmærksomme på muligheden for at være CO₂-neutral. Mange ved simpelthen ikke, hvor lidt der skal til, for at en lille handling kan blive stor på sigt.

»For det første er det så lidt, man skal betale, for det andet er det let for både almindelige mennesker og musikere at gøre. Hvis man kan rejse til USA, kan man også godt betale 70 kroner hver vej.«

De 70 kroner, er det, Jens Lysdal 'offsetter'. At offsette sin transport vil sige, at man indberetter, hvor meget man rejser, det omregnes til CO₂-belastning, og herefter udregner ClimateCares CO₂-kalkulator, hvor meget det koster miljøet i kroner og øre. De penge, som ClimateCare får ind, går til blandt andet at bygge vind-

møller, plante træer og støtte en lang række uafhængige klimaprojekter uden for Europa. Og på den måde bliver transportdelen af hans musikervirksomhed efter eget udsagn CO₂-neutral.

For nylig har Jens Lysdal også fået Danmarks største komponistforening, DJBFA, Dansk Artstift Forbund samt Dansk Musiker Forbund til at opfordre medlemmer til at hjælpe miljøet gennem organisationen. Og til sine koncerter har musikeren en lille krukke med en seddel stående på scenekanten, hvor han opfordrer sit publikum til at betale for deres CO₂-udledning ved at komme til hans koncert.

»Jeg prøver at gøre det lidt afslappet og humoristisk, for det er også en showstopper at snakke om verdens undergang, når man egentlig gerne vil spille musik.«

Et frustrerende klimatopmøde

Jens Lysdal startede med at spille musik, da han var 13, og gennem tiden har han arbejdet sammen med musikere som Povl Dissing, Mads Langer, Anne Linnet, Sebastian, Pointer Sisters og Alberte Winding.

Siden 2014 har han valgt at sætte miljøet i fokus via sit virke som musiker, men frustrationen opstod allerede i 2000.

Her var der nemlig klimatopmøde i Haag, hvor politikere fra hele verden mødtes og besluttede ikke at gøre noget ved det globale klimaproblem. Det fik Jens Lysdal til at sætte en tekst på coveret til det album, han udgav samme år. Teksten handlede om et brændende hus med børn indei. Han stod og kiggede på huset, gjorde ingenting, brandfolkene ankom, de snakkede og besluttede at gøre ingenting. Så kørte de igen, og huset med børnene brændte videre.

»Som musiker og kunstner stiller man sig op foran folk, så potentielt set har man stor mulighed for at påvirke tingene«, siger Lysdal og uddyber, at han til sine koncerter ikke lægger skjul på, at det måske mest effektive, man kan gøre som enkelt-individ lige nu og her, er at stemme på et parti, som ikke er i »formægtelsesfasen« i forhold til klimaspørgsmålet, siger han. Det håber han, danskerne vil tænke over. simone.kamp@pol.dk

SPURVE

Kay Bojesens syv spurve med tilhørende planke. Fuglene måler 6 cm. Både fulge og planke har magneter. **Pluspris 1.100 kr.** Pris uden abonnement 1.299 kr.

Læs mere og køb på politiken.dk/plus eller i Plusbutikken, Vestergade 22, Kbh K

Forbehold for trykfejl og udsolgte varer. **POLITIKEN PLUS**

Foto: Les Køner

'GUDS BEDSTE BØRN' MORTEN PAPE OG JES STEIN

Morten Pape debuterede som romanforfatter i 2015 med romanen 'Planen', der vandt forfatteren en stor læserskare og i 2015 også BogForums debutantpris. Inden længe er Morten Pape aktuel med 'den svære 2'er'. Den har fået titlen 'Guds bedste børn', og er en skildring af unge på kanten af samfundet. Forud for arbejdet med romanen ligger et stort researcharbejde i den virkelige verden og dens systemer og måder at håndtere og tage sig af samfundets udsatte på - og til august kan man høre Morten Pape fortælle mere selv, når han møder Politikens litteraturredaktør Jes Stein i Pressen. Morten Pape er selv opvokset i det sociale boligbyggeri Urbanplanen på Amager, og han deltager jævnligt i debatten om bl.a. socialt udsatte boligområder.

Torsdag 30. august kl. 19.30
Pressen, Politikens Hus, Vester Voldgade 33, porten, Kbh V
Pluspris 100 kr. Pris uden abonnement 175 kr.
Læs mere og køb billet på politiken.dk/plus under 'Arrangementer'

POLITIKEN LIVE

Reality-tv's danske ...

Fortsat fra forsiden

der er i det nu, man viser. Jeg synes slet ikke, jeg mærker den tyngde i mange af de medvirkendes liv«, siger han.

Han synes først for alvor, at mennesker bliver interessante, når man som seer kan se, hvor optagede de medvirkende er af noget bestemt.

»Jeg så for eksempel et afsnit af 'Forsidefruer' på TV3, hvor en gruppe duller taler grimt om hinanden. I en scene lagde jeg mærke til, at man lavede et hurtigt klip fra tørre øjne til stille gråd. Det virkede ikke som ægte tårer affødt af det øjeblik«, siger han.

Martinsen lægger overordnet mærke til, at alting skal være mere og mere outret, og at de medvirkende i stigende grad virker professionelle.

»Alting kommer i serier i dag. Det betyder, at man er nødt til at se meget, før man får de følelsesmæssige nedslag, der påvirker os som seere. Og det bliver meget underholdning og lidt oplysning.«

Store karakterer

Poul Martinson har for eksempel aldrig set 'Singleliv', men ved, hvem 'Numse-Rasmus' er. Han har læst om ham i bladene. Læst om, hvordan han foretrækker kvinder med store, fyldige bagdele.

Martinsen har fået det indtryk gennem medierne, at »han er en ret enkel person.«
»Men han har selvfølgelig mange andre facetter end den specielle interesse. Jeg får fornemmelsen af, at mange af de her

personer er meget mere end det, vi ser«, siger Martinson.

Det er den samlede mediemølle, der gør de medvirkende mere kendte end dem, som Martinson lavede tv med. Også selv om de medvirkende dengang blev meget mere kendte på grund af monopol. Det var bare i kortere tid.

»Men du brugte selv store karakterer. I dokumentaren 'Vil du danse med mig?' er de medvirkende for eksempel da på ingen måde almindelige?«

MASKEFALD.
Poul Martinson savner at komme helt ind på livet af nutidens reality-deltagere. Han føler, at de hele tiden holder et billede op af sig selv.

Foto: Mads Nissen

»Det gør ikke noget, at folk er unikke karakterer. Det er ikke det, der gør et program godt eller dårligt. I mange af de nye reportageserier mangler jeg et problem, der virker vigtigt for de medvirkende.«

Han erkender, at han også selv valgte medvirkende, ud fra om de brændte igennem. Men han valgte dem særligt, hvis de også brændte for noget.

»Men hvis du selv brugte tid på at finde de helt rigtige medvirkende, handler det så ikke bare om, at du har en anden smag end dem, der laver tv i dag?«

»Det er klart, at jeg også har taget personlige valg. Min egen holdning var for eksempel dengang, at Christiania skulle bevares. Der var jeg interesseret i at finde - og her kommer manipulationen allerede ind - folk, der var meget kritiske over for Christiania, men som jeg samtidig kunne mærke var åbne og til at rokke.«

Så dine dokumentarer var også til en vis grad konstruerede. Kan man overhovedet skildre virkeligheden så?

»Nej. Ikke objektivt. Kameraet er altid en katalysator. Så det er måske okay, at det i dag er så formateret, for så er man som seer ikke i tvivl om, at programmet er konstrueret. Men man kan ikke sammenligne dengang med i dag. Grænserne er rykket. Jeg sad forleden og så 'Date mig nøgen' på TV 2 Zulu. Det var utænkeligt at lave sådan et program i min tid.«

»Men du har selv filmet helt små for tidligt fødte børn, der ikke overlevede. Det virker ikke til, at der var grænser dengang ...«

»Jeg var for direkte der. Det var ikke nødvendigt at gøre det så tæt på.«

Men man bliver også kynisk, som tiden går, forklarer Martinson.

»For at en dokumentar eller reportage skal fungere, er man nødt til at operere med en begyndelse, et plot, der udvikler sig, et point of no return og en god eller dårlig afslutning. Derfor kommer der altid en grad af styring ind«, siger han.

SERIE

Alle vil have reality

Sidste år blev der produceret mere end 270 timers nyt dansk reality-tv, viser en opgørelse, Politiken har lavet - og DR's kanaler var storafgifter af en genre, som mange har set og stadig ser ned på.

Reality-tv er defineret som serielle reportager og dokumentarer, der følger almindelige mennesker eller kendisser hverdag. Nogle gange i en konstrueret ramme. I denne artikelserie undersøger Politiken i fire kapitler, hvad genren kan:

- Kapitel 1: Reality er intimt følelses-tv
- Kapitel 2: Petra Nagel-interview
- Kapitel 3: Poul Martinson-interview
- Kapitel 4: De store karakterers indtog

Men forskellen på dengang og i dag må så alligevel være, at den dramatiske kurve helt tydeligt bliver lagt på forhånd i dag, mener Poul Martinson. I modsætning til i hans tid, hvor han selvfølgelig havde fikspunkter, men samlede så meget rådata ind som muligt for så at skabe den færdige fortælling i klipperummet.

»Min gode kollega og fotograf Lars Schou gik engang ud under en optagelse til en dokumentar om for tidligt fødte børn. Han mente ikke, at vi kunne filme det, vi var i gang med. Der diskuterede jeg med ham. For når vi er der, skal man være der hele tiden. Så må man have de fine etiske overvejelser, når man kommer hjem i klipperummet.«
simon.rulligaard@pol.dk

SMAGSPRØVER OG DEBAT KØD UDEN KØD - svaret på den grønne omstilling?

Friskhakket plantefars, 'kyllinge'-nuggets på sojaprotein, kunstig juleand-kød og veganske shawarmastrimler fra dybfrost: køderstatningerne er hotte og i stor vækst, også i Danmark.

Det kan måske løse nogle af klodens problemer med overforbrug af kød og de klimaskader det giver, men er det fedt at erstatte kød med et produkt fuld af industrielle ingredienser? Nej, siger maddebattør Kasper Fogh, der kalder det at kunstgøre vores fødevarer, og synes, vi skal spise nogle flere grøntsager. Ja, siger generalsekretær i Dansk Vegetarisk Forening, Rune-Christoffer Dragsdahl. Han synes det er mindre vigtigt hvordan folk omstiller sig til en plantebaseret kost - når bare de gør det. Og helst hurtigt. Politikens Lars Dahlager stiller spørgsmål og modererer debatten.

Kom, hør, smag og døm selv, når Naturliv! byder på frisktilberedte sliders, frikadeller mm. fremstillet af nogle af markedets mange nye køderstatninger.

Onsdag 29. august kl. 19.30
Pressen, Politikens Hus, Vester Voldgade 33, porten, Kbh V
Pluspris 100 kr. Pris uden abonnement 175 kr.
Læs mere og køb billet på politiken.dk/plus under 'Arrangementer'

POLITIKEN LIVE